

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08619/2019-ERU

V Ostravě dne 1. června 2020

Č. j. 08619-14/2020-ERU

U S N E S E N Í

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08619/2019-ERU a zahájeném dne 19. září 2019 s obviněným z přestupku, společností **PORR a.s.**, se sídlem Dubečská 3238/36, 100 00 Praha 10 - Strašnice, IČO: 430 05 560, jakožto právním nástupcem společnosti **ALPINE Bau CZ a.s.**, se sídlem Jiráskova 613/13, Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí, IČO: 026 04 795, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-08619/2019-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **PORR a.s.**, se sídlem Dubečská 3238/36, 100 00 Praha 10 - Strašnice, IČO: 430 05 560 (dále jen „účastník řízení“), jakožto právním nástupcem společnosti **ALPINE Bau CZ a.s.**, se sídlem Jiráskova 613/13, Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí, IČO: 026 04 795 (dále jen „zaniklá společnost“), ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona nepravdivě ujistil společnost **SEDOS stavby a.s.**, se sídlem č.p. 326, 679 76 Drnovice, IČO: 277 30 271 (dále jen „společnost SEDOS stavby a.s.“), že se v prostoru stavby [REDAKCE] (dále jen „stavba“) nevyskytují plynárenská zařízení, což dne 29. září 2017 vedlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90 (dále jen „plynárenské zařízení“ nebo „plynovod“) a tím k porušení zákazu ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu plynárenské soustavy, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), **zastavuje**.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 19. září 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 08619-3/2019-ERU z téhož dne správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené se společností SEDOS stavby a.s. pod sp. zn. 02769/2018-ERU a zahájené dne 14. února 2019 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Průběh správního řízení

Dne 29. srpna 2019 byly do správního spisu vloženy kopie dokumentů z kontrolního spisu sp. zn. 02769/2018-ERU a kopie notářského zápisu ze dne 15. května 2019 o fúzi sloučením účastníka řízení a zaniklé společnosti.

Úřad vydal dne 19. září 2019 příkaz č. j. 08619-3/2019-ERU (dále jen „Příkaz“), který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 90 000 Kč.

Dne 24. září 2019 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. V odporu účastník řízení uvedl, že zaniklá společnost již byla ohledně projednávaného skutku podrobena kontrole vedené pod sp. zn. 12809/2017-ERU, jejímž výsledkem byl závěr, že poškození plynárenského zařízení nezpůsobila zaniklá společnost.

Dne 25. září 2019 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 08619-5/2019-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 25. září 2019.

Dne 1. října 2019 byla Úřadu doručena žádost účastníka řízení o nahlédnutí do spisu.

Dne 4. října 2019 v budově dislokovaného pracoviště Úřadu v Ostravě, na adrese Odboje 1941/1, Ostrava – Moravská Ostrava, proběhlo v souladu s ust. § 38 správního řádu nahlédnutí do spisu, o kterém byl téhož dne vyhotoven protokol, č. j. 08619-7/2019-ERU.

Dne 29. října 2019 zaslal Úřad účastníku řízení přípis č. j. 08619-8/2019-ERU, kterým mu prodloužil lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí do 7 dnů od doručení tohoto přípisu. Přípis byl účastníku řízení doručen dne 29. října 2019.

Dne 4. listopadu 2019 byla Úřadu doručena odpověď účastníka řízení ze dne 1. listopadu 2019. Účastník řízení zopakoval své tvrzení z odporu a argumentoval, možností užití analogie s institutem předběžné informace dle ust. 139 správního řádu. Účastník řízení dále uvedl, že zaniklá společnost ujistila společnost SEDOS stavby a.s. na základě vytyčení provedeného společností Geodézie Dvůr Králové s.r.o., se sídlem Legionářská 563, 544 01 Dvůr Králové nad Labem, IČO: 620 24 060 (dále jen „společnost Geodézie Dvůr Králové s.r.o.“) a tudíž vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno rozumně požadovat, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Dne 7. listopadu 2019 zaslal Úřad účastníku řízení Výzvu k doplnění tvrzení, č. j. 08619-10/2019-ERU, kterou účastníka řízení vyzval k doplnění tvrzení ohledně vytyčení provedeného společností Geodézie Dvůr Králové s.r.o. a doložení dokladů o tomto vytyčení do sedmi kalendářních dnů od doručení této výzvy. Výzva byla účastníku řízení doručena dne 7. listopadu 2019.

Dne 11. listopadu 2019 byla Úřadu doručena žádost účastníka řízení o prodloužení lhůty k doložení informací a podkladů do 6. prosince 2019 z důvodu skutečnosti, že dokumenty týkající se stavby jsou z důvodu časového odstupu v archivu účastníka řízení a že odpovědní stavbyvedoucí musí být přítomen na jiných stavbách.

Dne 13. listopadu 2019 zaslal Úřad účastníku řízení přípis, kterým mu lhůtu k doložení informací a podkladů prodloužil do dne 29. listopadu 2019. Tento přípis byl účastníku řízení doručen dne 13. listopadu 2019.

Dne 28. listopadu 2019 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 27. listopadu 2019, kterým doložil vytyčení provedené společností Geodézie Dvůr Králové s.r.o. v srpnu až listopadu 2017. Dle tohoto vytyčení se mělo plynárenské zařízení nacházet mimo zájmový prostor stavby.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-08619/2019-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Stavba byla prováděna na základě Rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 9. května 2017, č. j. [REDAKCE] kde stavebníkem byl Královehradecký kraj, se sídlem Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové 3, IČO: 708 89 546, zastoupený společností ÚDRŽBA SILNIC Královehradeckého kraje a.s., se sídlem Kutnohorská 59/23, Plačice, 500 04 Hradec Králové, IČO: 275 02 988 (dále jen „společnost SÚS Královehradeckého kraje a.s.“).

Zaniklá společnost vykonávala práce na stavbě na základě smlouvy o dílo ze dne 21. června 2017 se společností JUTA a.s., se sídlem Dukelská 417, 544 01 Dvůr Králové nad Labem, Doručovací číslo: 544 15, IČO: 455 34 187.

Společnost SEDOS stavby a.s. vykonávala práce na stavbě na základě smlouvy o dílo se zaniklou společností ze dne 4. září 2017.

Dne 1. února 2017 správce plynárenského zařízení na žádost společnosti SÚS Královehradeckého kraje a.s. ke stavbě vydal stanovisko zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. V tomto stanovisku je uvedeno, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotyku s plynárenskými zařízeními.

Dne 12. července 2017 společnost GridServices, s.r.o. se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen „společnost GridServices, s.r.o.“), na žádost zaniklé společnosti vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců.

Dne 27. září 2017 zaniklá společnost předala staveniště společnosti SEDOS stavby a.s. V zápise o předání a převzetí staveniště zaniklá společnost uvedla, že se v prostoru staveniště nachází vedení Cetin, ale žádné jiné sítě se v prostoru staveniště nenacházejí.

V srpnu až listopadu 2017 provedla společnost Geodézie Dvůr Králové s.r.o. v zájmovém prostoru stavby vytyčení pomocí dřevěných křížů. Dle tohoto vytyčení stavba neměla kolidovat s plynárenským zařízením. Protokol o vytyčení byl zaniklé společnosti předán dne 13. prosince 2017.

Dne 29. září 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve městě Dvůr Králové nad Labem, v ulici Na Borkách, u budovy č. p. 89 k poškození plynovodu. Poškození způsobil zaměstnanec společnosti SEDOS stavby a.s. při provádění zemních prací zemní frézou.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 4168 m³ plynu do ovzduší za dobu 75 minut a k přerušení dodávky plynu 147 konečným zákazníkům po dobu 6,5 až 8 hodin, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 5. října 2017 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP ESM [REDAKCE] ze dne 29. září 2017 (dále jen „protokol o narušení“).

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly zaniklou společností uhrazeny dne 7. prosince 2017.

Dne 1. července 2019 zaniklá společnost zanikla fúzí sloučením s účastníkem řízení. O projektu fúze byl dne 15. května 2019 vyhotoven notářský zápis.

IV. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

V daném případě je rozhodné datum 27. září 2017, tedy den, kdy zaniklá společnost předala staveniště společnosti SEDOS stavby a.s. a ujistila ji, že se v prostoru stavby nenacházejí plynárenská zařízení.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“) a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dosud novelizován dvakrát a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb. s účinností od 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován třikrát, a to naposledy zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu ohrožení energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že zaniklá společnost ujistila společnost SEDOS stavby a.s., že se v zájmovém prostoru stavby nenacházejí plynárenská zařízení. Na základě tohoto tvrzení pak společnost SEDOS stavby a.s., prováděla zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán tak má za prokázané, že ujištění zaniklé společnosti při předání staveniště vedlo k ohrožení plynárenského zařízení, a tedy k naplnění formální stránky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Odpovědnost za jednání zaniklé společnosti dle ust. § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky dne 1. července 2019 (tedy dnem fúze s účastníkem řízení) přešla na účastníka řízení coby jejího právní nástupce.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že v daném případě došlo k porušení povinnosti v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k ohrožení plynárenské soustavy, stanovené ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135 i ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Správní orgán má za to, že v daném případě byly naplněny rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v předmětném skutku lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, konkrétně tím, že došlo k poškození plynárenského zařízení, k přerušení dodávky plynu 147 konečným zákazníkům a k úniku 4 168 m³ zemního plynu do ovzduší. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Skutek, pro který se vedlo správní řízení, tedy naplnil rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se také zabýval otázkou, zda v případě, že by byla splněna materiální stránka, zda by nebyly naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy podmínky, že účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránil.

Z podkladů, které má správní orgán k dispozici, vyplývá, že zaniklá společnost vyvinula veškerou možnou snahu, aby k ohrožení plynárenského zařízení nedošlo, když měla před předáním staveniště společnosti SEDOS stavby a.s. dostupné stanovisko správce plynárenského zařízení a vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu provedená společností GridServices, s.r.o. a Geodézie Dvůr Králové s.r.o. Z vytyčení provedeného společností Geodézie Dvůr Králové s.r.o. vyplývalo, že se plynárenské zařízení nachází mimo zájmový prostor stavby. Postup zaniklé společnosti sice nebyl ideální, jelikož se při ujištění zcela spoléhala na vytyčení společností Geodézie Dvůr Králové s.r.o. a nebrala v úvahu stanovisko a vytyčení správce plynárenského zařízení, nicméně předala staveniště společnosti SEDOS stavby a.s. v dobré víře, že činností společnosti SEDOS stavby a.s. nebudou žádná plynárenská zařízení ohrožena.

Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že zaniklá společnost vyvinula veškerou možnou snahu, aby ohrožení plynárenského zařízení zabránila, a i přesto došlo k poškození plynárenského zařízení, tedy že nastala objektivní zákonem předvídaná situace, která splňuje podmínky pro liberaci účastníka řízení za uvedené jednání.

Správní orgán na základě výše uvedeného došel k závěru, že jsou splněny podmínky pro liberaci účastníka řízení za spáchané jednání.

V. VI. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného přestupku, a zároveň musí být delikvent za přestupek odpovědný. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytýkané jednání zaniklé společnosti ze dne 27. září 2017 sice naplnilo jak formální, tak i materiální stránku přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, zaniklá společnost za něj však neodpovídá, jelikož vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.

Je tedy nutné konstatovat, že jednání účastníka řízení není přestupkem dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, a proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-08619/2019-ERU podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí.

Rozklad proti usnesení nemá dle ust. § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava